

TWEEDE NADER GEWIJZIGD ONTWERP
VAN WET

No. 17

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de handelingsonbekwaamheid van de gehuwde vrouw op te heffen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

Het Burgerlijk Wetboek wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste lid van artikel 78 vervalt.

Aan het tweede lid van genoemd artikel wordt toegevoegd:
Oefenen beide ouders tezamen het gezag over hun minderjarig kind uit, dan volgt dit de woonplaats van zijn vader.

2. De artikelen 158 tot en met 173 worden vervangen door de volgende artikelen:

Artikel 158

Echtgenoten zijn elkander getrouwheid, hulp en bijstand verschuldigd. Zij zijn verplicht elkander het nodige te verschaffen.

Artikel 159

Echtgenoten zijn jegens elkander verplicht hun kinderen te verzorgen en op te voeden.

Artikel 160

Echtgenoten zijn jegens elkander tot samenwoning verplicht, tenzij gewichtige redenen zich daartegen verzetten.

De plaats van de samenwoning wordt in onderling overleg vastgesteld, en bij gebreke van overeenstemming door de man. De vrouw bepaalt nochtans de plaats van de samenwoning, wanneer de man onder curatele staat, zich niet dienaangaande kan of wil verklaren, of wanneer uitsluitend of hoofdzakelijk door de arbeid van de vrouw in de behoeften van het gezin wordt voorzien.

Heeft een echtgenoot overeenkomstig het vorige lid een besluit genomen, dat ernstige gevaren oplevert voor de zedelijke of geestelijke belangen van gezinsleden of voor hun gezondheid, dan kan de andere echtgenoot zich tot de rechtbank wenden met het verzoek die beslissing teniet te doen.

Artikel 161

Ieder der echtgenoten is verplicht het geheel of een deel van zijn inkomsten te bestemmen tot bestrijding van de kosten der huishouding, daaronder begrepen de kosten der verzorging en opvoeding van de kinderen. Voor zover voor dit doel niet bij huwelijksvoorwaarden een bedrag is bepaald, dient ieder der echtgenoten daartoe naar evenredigheid van zijn inkomsten bij te dragen.

Voor zover de inkomsten der echtgenoten ontoereikend zijn om in de in het eerste lid bedoelde uitgaven te voorzien, zijn de echtgenoten verplicht op overeenkomstige wijze daartoe uit eigen vermogen bij te dragen.

Geschillen omtrent het in de vorige leden bepaalde worden door de rechtbank op verzoek van beide of van een der echtgenoten beslist.

Op verzoek van beide of van een der echtgenoten kan de rechtbank een gegeven beschikking of het bij huwelijks voorwaarden vastgestelde bedrag op grond van veranderde omstandigheden wijzigen.

Wanneer een echtgenoot zonder redelijke grond de samenwoning heeft verbroken of door zijn onredelijk gedrag de andere echtgenoot genoopt heeft de samenwoning te verbreken, treedt voor de in het eerste en het tweede lid omschreven verplichtingen in de plaats de verplichting om aan de andere echtgenoot een bedrag voor diens levensonderhoud uit te keren en is deze tot geen verdere bijdrage dan tot verzorging en opvoeding van de kinderen gehouden.

Artikel 162

De ene echtgenoot is naast de andere voor het geheel aansprakelijk voor de door deze ten behoeve van de gewone gang van de huishouding aangegane verbintenissen, met inbegrip van die welke voortvloeien uit de door hem als werkgever ten behoeve van de huishouding aangegane arbeidsovereenkomsten.

De man is verplicht aan zijn vrouw die met hem samenwoont, ten behoeve van de gewone gang van de huishouding voldoende gelden ter beschikking te stellen; wonen echtgenoten in onderling overleg niet samen, dan is de man verplicht aan zijn vrouw voldoende gelden ter beschikking te stellen ten behoeve van de gewone gang van haar huishouding. Hij mag daarbij rekening houden met het bedrag dat de vrouw uit eigen middelen voor dit doel dient te bestemmen. Geschillen omtrent een en ander worden door de rechtbank op verzoek van beide of van een der echtgenoten beslist. Op gelijke wijze als zij is tot stand gekomen, kan bij veranderde omstandigheden een gegeven beschikking worden gewijzigd.

Artikel 163

De rechtbank kan, wanneer daartoe gegronde redenen bestaan, op verzoek van een echtgenoot bepalen dat deze niet aansprakelijk zal zijn voor de door de andere echtgenoot in het vervolg aangegane verbintenissen als bedoeld in het eerste lid van het vorige artikel. Wordt een zodanig verzoek van de man toegewezen, dan kan de rechtbank tevens bepalen, dat de man niet meer verplicht is aan zijn vrouw overeenkomstig het tweede lid van het vorige artikel gelden ter beschikking te stellen. De rechter kan gelasten, dat zijn beschikking uitvoerbaar is bij voorraad, niettegenstaande hogere voorziening.

Wordt het verzoek toegewezen, dan moet de beschikking, om tegen derden te werken, in twee door de rechtbank aangewezen dagbladen worden bekend gemaakt, en in het huwelijksgoederenregister, bedoeld in artikel 207, worden ingeschreven.

Na de bekendmaking en inschrijving is de echtgenoot, wiens verzoek is toegewezen, niet aansprakelijk voor de verbintenissen die de andere echtgenoot daarna heeft aangegaan.

Een overeenkomstig dit artikel gegeven rechterlijke beschikking kan bij veranderde omstandigheden, op gelijke wijze als zij is tot stand gekomen, worden gewijzigd of opgeheven.

Artikel 164

Indien echtgenoten een gemeenschappelijke huishouding hebben, kan de ene echtgenoot slechts met medewerking van de andere echtgenoot zaken die kennelijk ten behoeve van de huishouding strekken, op afbetaling kopen; beide echtgenoten zijn voor het geheel aansprakelijk. Betreft het een overeenkomst die schriftelijk moet worden aangegaan, en werkt een echtgenoot niet zelf tot de akte mede, dan is diens schriftelijke volmacht vereist. Indien een echtgenoot afwezig is, in de onmogelijkheid verkeert zijn wil te verklaren of zijn medewerking weigert, kan de kantonrechter de andere echtgenoot op diens verzoek tot het aangaan van een koop op afbetaling machtigen.

Artikel 164a

Een echtgenoot behoeft de toestemming van de andere echtgenoot voor de volgende handelingen:

- a. overeenkomsten tot vervreemding of bezwaring van de woning of van zaken, behorende tot de inboedel van de woning die de echtgenoten tezamen bewonen of die de andere echtgenoot alleen bewoont, alsmede overeenkomsten tot ingebruikgeving en handelingen tot beëindiging van het gebruik van zodanige woning of zodanige zaken. Onder inboedel wordt hier verstaan het geheel van het huisraad en de tot stoffering en meubilering van de woning dienende roerende zaken, met uitzondering van boekerijen en verzamelingen van voorwerpen van kunst, wetenschap of geschiedkundige aard;
- b. giften, met uitzondering van de gebruikelijke, niet-bovenmatige;
- c. overeenkomsten, waarbij hij zich, anders dan in de uitoefening van een beroep of bedrijf, als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt.

Is de andere echtgenoot afwezig of in de onmogelijkheid zijn wil te verklaren, dan kan de beslissing van de kantonrechter worden ingeroepen. Bij weigering van de toestemming kan de beslissing van de rechtbank worden ingeroepen.

Artikel 164b

Heeft een echtgenoot een rechtshandeling in strijd met het vorige artikel verricht, dan kan de andere echtgenoot binnen een jaar, nadat de rechtshandeling te zijner kennis is gekomen, de nietigheid daarvan inroepen en goederen waarover onrechtmatig is beschikt, van een ieder opvorderen. Rechten te goeder trouw om baat verkregen door derden, daaronder begrepen hij die met de echtgenoot heeft gehandeld, worden nochtans geëerbiedigd.

Artikel 165

Wanneer een der echtgenoten afwezig is of in de onmogelijkheid verkeert zijn goederen of de goederen der gemeenschap te besturen, kan de andere echtgenoot aan de kantonrechter verzoeken hem dit bestuur op te dragen. De rechter beslist niet dan na verhoor of behoorlijke oproep van beide echtgenoten en, zo eerstgenoemde echtgenoot een vertegenwoordiger heeft aangesteld, ook van deze. De rechter kan bij de opdracht nadere regelen stellen omtrent het bestuur.

Wordt het verzoek toegewezen, dan moet de beschikking, om tegen derden te werken, in twee door de rechter aangewezen dagbladen worden bekend gemaakt, en in het huwelijksgoederenregister, bedoeld in artikel 207, worden ingeschreven.

Een overeenkomstig dit artikel gegeven rechterlijke beschikking kan bij veranderde omstandigheden op gelijke wijze als zij is tot stand gekomen, worden gewijzigd of opgeheven.

Artikel 166

Wanneer de ene echtgenoot het bestuur van zijn goederen aan de andere echtgenoot overlaat, of wanneer de rechter het bestuur van die goederen aan de andere echtgenoot heeft opgedragen, is laatstgenoemde als een lasthebber voor het door hem gevoerde bestuur aansprakelijk met inachtneming van de bijzondere verhoudingen tussen de echtgenoten en de aard van de goederen.

Artikel 167

Is aan een derde niet kenbaar wie van de echtgenoten bevoegd is een roerende zaak of een recht aan toonder te besturen, dan mag hij de echtgenoot die de zaak of het papier aan toonder onder zich heeft, bevoegd achten.

3. Het opschrift van de zevende titel van het eerste boek, de opschriften van de eerste, tweede en derde afdeling van die titel en de artikelen 174 tot en met 193 worden vervangen door het volgende:

ZEVENDE TITEL

Van de wettelijke gemeenschap van goederen

EERSTE AFDELING

Algemene bepalingen

Artikel 174

Van het oogenblik der voltrekking van het huwelijk bestaat tussen de echtgenoten van rechtswege algehele gemeenschap van goederen, voor zover daaromtrent bij huwelijkse voorwaarden niet is afgeweken.

Artikel 175

De gemeenschap omvat, wat haar baten betreft, alle tegenwoordige en toekomstige goederen der echtgenoten, met uitzondering van goederen ten aanzien waarvan de erflater of schenker heeft bepaald, dat zij buiten de gemeenschap vallen.

Onvervreembare en hoogst persoonlijke goederen vallen in de gemeenschap voor zover het bijzondere karakter van die goederen zich daartegen niet verzet.

Artikel 176

Zij omvat, wat haar lasten betreft, alle schulden van ieder der echtgenoten.

De schuld van een echtgenoot is, behalve op diens eigen goederen, verhaalbaar op de goederen der gemeenschap.

Heeft een echtgenoot goederen buiten de gemeenschap, dan kunnen op die goederen slechts de schulden worden verhaald, die daarop zouden kunnen worden verhaald, indien er generlei gemeenschap was.

Artikel 177

De goederen der gemeenschap staan onder het bestuur van de echtgenoot, van wiens zijde zij in de gemeenschap zijn gevallen, tenzij de echtgenoten anders overeenkomen of de rechter ingevolge artikel 165 anders heeft bepaald.

Heeft een echtgenoot een rechtshandeling in strijd met het vorige lid verricht, dan kan de andere echtgenoot binnen een jaar, nadat de rechtshandeling te zijner kennis is gekomen, de nietigheid daarvan ten behoeve van de gemeenschap inroepen en het goed van een ieder terugvorderen. Rechten te goeder trouw om baat verkregen door derden, daaronder begrepen hij die met de echtgenoot heeft gehandeld, worden nochtans geëerbiedigd.

TWEDE AFDELING

Van de ontbinding der gemeenschap

Artikel 178

De gemeenschap wordt van rechtswege ontbonden:

- a. door de dood;
- b. door het aangaan van een huwelijk op verlov van de rechter, na afwezigheid van de echtgenoot;
- c. door echtscheiding;
- d. door scheiding van tafel en bed;
- e. door een vonnis dat de gemeenschap opheft;
- f. door opheffing bij latere huwelijkse voorwaarden.

De bijzondere gevolgen van de ontbinding, in de gevallen b, c, d en f van dit artikel voorzien, zijn geregeld in de titels, welke over die onderwerpen handelen.

Artikel 179

Na het overlijden van een der echtgenoten, is de langstlevende verplicht, indien er minderjarige kinderen overblijven, binnen de tijd van drie maanden een boedelbeschrijving te doen opmaken van de goederen, welke de gemeenschap uitmaken. Die boedelscheiding kan ondershands, doch moet in tegenwoordigheid van de toeziende voogd worden opgemaakt.

Het vermoeden van artikel 205 kan ook na het overlijden van een der echtgenoten door de uit hun huwelijk geboren

kinderen worden ingeroepen ten aanzien van alle goederen die verkregen zijn, voordat zij meerderjarig zijn geworden, en voordat in tegenwoordigheid van de toeziende voogd een boedelbeschrijving van de door hen van de overleden echtgenoot geërfde goederen is opgemaakt.

Artikel 180

Op vordering van een echtgenoot kan de gemeenschap worden opgeheven, wanneer de andere echtgenoot op lichtvaardige wijze schulden maakt, de goederen der gemeenschap verspilt, handelingen verricht, die kennelijk indruisen tegen het bestuur van de andere echtgenoot over goederen der gemeenschap, of zonder redelijke grond weigert de nodige inlichtingen te geven omtrent de stand van de goederen en schulden der gemeenschap en het daarover gevoerde bestuur.

De eis tot opheffing van de gemeenschap moet openlijk worden bekend gemaakt en in het huwelijksgoederenregister, bedoeld in artikel 207, worden ingeschreven.

De echtgenoot, die de opheffing van de gemeenschap vraagt, kan tot behoud van zijn recht de maatregelen nemen, die in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering nader zijn aangegeven.

De opheffing van de gemeenschap moet, om tegen derden te werken, nadat het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan, openlijk worden bekend gemaakt en in het huwelijksgoederenregister, bedoeld in artikel 207, worden ingeschreven.

Het vonnis, waarbij de eis tot opheffing van de gemeenschap is toegewezen, werkt terug tot de dag, waarop aan het tweede lid is voldaan, vanaf welke dag de echtgenoten worden geacht te zijn gehuwd met uitsluiting van gemeenschap van goederen, onder al zodanige bedingen als het vonnis zal hebben vastgesteld.

Is de gemeenschap door opheffing ontbonden, dan kunnen de echtgenoten daarna, echter alleen bij huwelijkse voorwaarden, wederom een gemeenschap overeenkomen.

Artikel 181

Na de ontbinding der gemeenschap wordt de gemene boedel bij helfte verdeeld tussen de man en de vrouw of hun erfgenenamen, zonder aanzien der zijde waarvan die goederen zijn voortgekomen.

De regelen, welke zijn vastgesteld in de zestiende titel van het tweede boek, handelende van boedelscheiding, zijn toepasselijk op de verdeling der wettelijke gemeenschap.

Artikel 182

De kledingstukken, de kleinodiën en de gereedschappen, behorende tot het beroep van een der echtgenoten, mitsgaders de boekerijen en verzamelingen van voorwerpen van kunst en wetenschap, en eindelijk de papieren of gedenkstukken, bijzonder tot het geslacht van een der echtgenoten betrekkelijk, kunnen aan de zijde waarvan zij oorspronkelijk afkomstig waren, worden teruggevorderd, tegen de prijs waarop dezelve, in der minne, of door deskundigen geschat worden.

Artikel 183

Na ontbinding van de gemeenschap blijft ieder der echtgenoten voor het geheel aansprakelijk voor de schulden, waarvoor hij voordien aansprakelijk was. Voor andere schulden van de gemeenschap is hij voor de helft aansprakelijk.

De echtgenoot, die een schuld der gemeenschap voor het geheel heeft betaald, heeft voor de helft verhaal tegen de andere echtgenoot.

Artikel 184

Ieder der echtgenoten heeft het recht van de gemeenschap afstand te doen; alle daarmede strijdige overeenkomsten zijn nietig.

Het deel der gemeenschap waarvan afstand wordt gedaan, wast aan bij het deel van de andere echtgenoot.

De echtgenoot die de afstand heeft gedaan, kan uit de gemeenschap niets terugvorderen dan alleen zijn bed met bij-

behorend beddegoed en de kleren die hij voor zijn persoonlijk gebruik nodig heeft. Hij kan de papieren en gedenkstukken, tot zijn familie behorende, tegen de geschatte prijs overnemen.

Door deze afstand wordt hij ontheven van de aansprakelijkheid en het verhaal voor schulden der gemeenschap, waarvoor hij vóór de ontbinding der gemeenschap niet aansprakelijk was.

Hij blijft verplicht aan de schuldeisers der gemeenschap de ten laste van de gemeenschap komende schulden te voldoen, waarvoor hij ook aansprakelijk zou zijn, indien er generlei gemeenschap was geweest. Alleen de voldoening van een schuld, waarvoor beide echtgenoten vóór de ontbinding der gemeenschap voor het geheel aansprakelijk waren, kan hij voor de helft op de andere echtgenoot verhalen.

Artikel 185

De echtgenoot die van het bij het vorige artikel omschreven voorrecht wil gebruik maken, is verplicht binnen drie maanden na de ontbinding der gemeenschap een akte van afstand te doen inschrijven in het huwelijksgoederenregister, bedoeld in artikel 207, op verbeurte van dit voorrecht.

Indien de gemeenschap door de dood van de andere echtgenoot wordt ontbonden, begint de termijn van drie maanden te lopen op de dag waarop de echtgenoot die van het voorrecht wil gebruik maken, van dat overlijden kennis heeft genomen.

Artikel 186

De erfgenamen van een echtgenoot, door wiens overlijden de gemeenschap is ontbonden of die binnen de in het vorige artikel gestelde termijn is overleden zonder afstand te hebben gedaan, zijn ieder voor hun aandeel bevoegd op de in het vorige artikel omschreven wijze afstand te doen binnen drie maanden nadat zij met het overlijden bekend zijn geworden.

De aanspraak van de echtgenoot tot terugvordering van zijn bed, beddegoed, en kleren uit de gemeenschap kan niet worden overgedragen en gaat ook niet over op zijn erfgenamen.

Artikel 187

De echtgenoot of zijn erfgenaam, die zich de goederen der gemeenschap heeft aangetrokken of goederen daarvan heeft weggemaakt of verduisterd, kan geen afstand meer doen. Daden van dagelijks bestuur of tot behoud van de goederen brengen dit gevolg niet teweeg.

Hij die na gedane afstand goederen der gemeenschap weggemaakt of verduistert, verliest de bevoegdheid artikel 184, lid 4, in te roepen.

Artikel 188

Afstand van de gemeenschap door een echtgenoot of zijn erfgenaam gedaan, nadat door de andere echtgenoot of diens erfgenamen afstand is gedaan, heeft niet de gevolgen omschreven in artikel 184, leden 2 en 3, en verplicht hem de gemeenschap te vereffenen. De wetsbepalingen betreffende de vereffening van een onder voorrecht van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap zijn zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing.

De termijn van drie maanden, genoemd in artikel 1082, begint met de aanvang van de dag, waarop hij aan artikel 185, lid 1, heeft voldaan. De rechtbank kan de termijn op zijn verzoek op grond van bijzondere omstandigheden verlengen; deze verlenging kan ook na verloop van de termijn nog worden verzocht.

Indien hij, na tot het afleggen van de rekening en verantwoording te zijn aangemaand, in gebreke blijft aan deze verplichting te voldoen, verliest hij de bevoegdheid artikel 184, lid 4, in te roepen.

4. In artikel 194 wordt in plaats van „De aanstaande echtgenooten” gelezen: Aanstaande echtgenoten en echtgenoten

5. Artikel 195 vervalt.

6. In artikel 196 wordt „De aanstaande echtgenooten” vervangen door: Zij

7. De artikelen 200 en 201 vervallen.

8. Artikel 202 wordt vervangen door de volgende artikelen:

Artikel 200

Huwelijkse voorwaarden kunnen zowel door aanstaande echtgenoten vóór het sluiten van het huwelijk als door echtgenoten tijdens het huwelijk worden gemaakt.

Artikel 201

Huwelijkse voorwaarden moeten op straffe van nietigheid bij notariële akte worden verleden.

Artikel 202

Vóór het huwelijk gemaakte huwelijkse voorwaarden beginnen te werken van het tijdstip der voltrekking van het huwelijk; geen ander tijdstip kan daarvoor worden aangewezen.

9. Artikel 204 wordt gelezen:

Na de huwelijksvoltrekking kunnen huwelijkse voorwaarden slechts gemaakt of gewijzigd worden, wanneer het huwelijk ten minste drie jaar heeft bestaan.

Het maken of het wijzigen van huwelijkse voorwaarden tijdens het huwelijk behoeft de goedkeuring van de rechtbank, binnen welker rechtsgebied de man zijn woonplaats heeft of, wanneer alleen de vrouw woonplaats in Nederland heeft, van de rechtbank, binnen welker rechtsgebied haar woonplaats is gelegen. De goedkeuring wordt geweigerd, indien een redelijke grond voor het maken of wijzigen der voorwaarden ontbreekt, of indien er gevaar voor benadeling van schuldeisers bestaat.

10. Artikel 205 wordt gelezen:

Een echtgenoot kan zijn aanbreng van roerende goederen die niet tot de gemeenschap behoren, met uitzondering van teboekgestelde schepen en van inschrijvingen op het grootboek der nationale schuld en andere op naam staande effecten en inschulden, slechts bewijzen door hun vermelding bij huwelijkse voorwaarden, of door een beschrijving die door de notaris en de partijen is ondertekend en is vastgehecht aan de minuut van de huwelijkse voorwaarden.

Een latere verkrijging van zodanige goederen kan met alle middelen worden bewezen.

Bestaat tussen de echtgenoten een geschil aan wie van hen beiden enig goed toebehoort en kan geen van beiden zijn recht op dit goed bewijzen, dan wordt dat goed als gemeenschapsgoed aangemerkt, wanneer tussen hen een gemeenschap bestaat die dit goed kan omvatten; bestaat er geen zodanige gemeenschap, dan wordt het goed geacht aan ieder der echtgenoten voor de helft toe te behoren.

Het vermoeden werkt niet ten nadele van de schuldeisers der echtgenoten.

11. Artikel 207 wordt gelezen:

Bepalingen in huwelijkse voorwaarden kunnen niet worden tegengeworpen aan derden die daarvan onkundig waren, tenzij die bepalingen ingeschreven waren in het openbaar huwelijksgoederenregister, gehouden ter griffie der rechtbank binnen welker rechtsgebied het huwelijk is voltrokken, of, indien het huwelijk buitenslands is aangegaan, de huwelijksakte is overgeschreven.

De wijze van inrichting en raadpleging van het register kan nader bij algemene maatregel van bestuur worden geregeld.

De rechter kan bij de goedkeuring, bedoeld in artikel 204, bepalen, dat de inschrijving moet worden bekend gemaakt in een of meer dagbladen en in de Nederlandse Staatscourant. In dat geval werken de gemaakte of gewijzigde huwelijksvoorwaarden niet ten nadele van de derden vóór deze bekendmaking.

12. In artikel 208 wordt het tweede lid vervangen door twee nieuwe leden, luidende:

Schulden die volgens de regelen van de vorige titel gemeen zouden zijn, doch ingevolge de huwelijkse voorwaarden van de

gemeenschap zijn uitgesloten, kunnen op de gemeenschaps-goederen worden verhaald, alsof zij gemeenschapsschulden waren.

Nochtans kunnen voor schulden die aan de zijde van een der echtgenoten zijn ontstaan en ingevolge de huwelijksvoorwaarden van de gemeenschap zijn uitgesloten, de gemeenschaps-goederen niet worden uitgewonnen, wanneer de andere echtgenoot goederen van eerstgenoemde aanwijst, die buiten de gemeenschap vallen en voldoende zijn voor betaling van de uitwinnende schuldeiser. Goederen, waarover een rechtsgeschied bestaat of die buiten Nederland zijn gelegen, komen niet voor aanwijzing in aanmerking.

13. Artikel 210 wordt gelezen:

Indien door de echtgenoten of aanstaande echtgenoten slechts is bedongen, dat er zal bestaan gemeenschap van winst en verlies, sluit dit beding de wettelijke algehele gemeenschap van goederen uit, en bepaalt zich daartoe dat, bij de ontbinding dezer gemeenschap, tussen de echtgenoten de winsten, door hen staande huwelijk verkregen, worden gedeeld, en de verliezen gedragen.

14. Artikel 220 vervalt.

15. Artikel 221 vervalt.

16. Artikel 223 wordt gelezen:

De echtgenoten of aanstaande echtgenoten mogen bij huwelijksvoorwaarden aan elkander, wederkerig, of een van beiden aan de andere, zodanige giften doen, als zij voegzaam zullen oordelen, behoudens de inkorting dier giften, voor zover daardoor de rechten zijn benadeeld van degenen aan wie een wettelijk erfdeel toekomt.

17. Artikel 231 wordt gelezen:

Zowel bij huwelijksvoorwaarden, als bij afzonderlijke notariële akte vóór het aangaan van het huwelijk en ter zake daarvan verleden, kunnen derden aan de echtgenoten of aanstaande echtgenoten, of aan een hunner, zodanige giften doen als zij voegzaam oordelen, behoudens de inkorting dier giften, voor zover daardoor de rechten zijn benadeeld van degenen aan wie een wettelijk erfdeel toekomt.

18. De tiende titel van het eerste boek vervalt.

19. In artikel 262 wordt „man” telkens vervangen door: gedaagde. In de laatste zinsnede van het tweede lid wordt „vrouw” vervangen door „verzoeker” en wordt tussen „oogenblik” en „werkelijk” ingevoegd: hoofdverblijf, of, bij gebreke daarvan,

20. Artikel 270 wordt gelezen:

De echtgenoot die de echtscheiding vraagt, kan tot behoud van zijn recht de maatregelen nemen die in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn aangegeven.

De echtgenoot wiens rechten opzettelijk zijn verkort door rechtshandelingen van de andere echtgenoot, kan de nietigheid van die rechtshandelingen inroepen.

21. Het eerste lid van artikel 287a wordt gelezen:

Indien de gescheiden echtgenoten met elkander hertrouwen, herleven alle gevolgen van het huwelijk van rechtswege, alsof er geen echtscheiding had plaats gehad. Nochtans wordt de geldigheid van rechtshandelingen die tussen de echtscheiding en het nieuwe huwelijk zijn verricht, beoordeeld naar het tijdstip der handeling. Op het maken of wijzigen van huwelijksvoorwaarden vóór het aangaan van het nieuwe huwelijk vindt artikel 204, tweede lid, overeenkomstige toepassing.

22. Artikel 299 vervalt.

23. In artikel 300, eerste lid, wordt achter „gemaakt” ingevoegd: en in het huwelijksgoederenregister, bedoeld in artikel 207, worden ingeschreven

In het tweede lid van dit artikel wordt achter „bekendmaking” ingevoegd: en inschrijving

24. Het eerste lid van artikel 303 wordt gelezen:

Een scheiding van tafel en bed gaat van rechtswege teniet door de verzoening van de echtgenoten; deze doet alle gevolgen van het huwelijk herleven, alsof er geen scheiding van tafel en bed had plaats gehad. Nochtans wordt de geldigheid van rechtshandelingen die tussen de scheiding en de verzoening zijn verricht, beoordeeld naar het tijdstip van de handeling.

25. Artikel 304 wordt gelezen:

Wanneer het vonnis waarbij de echtgenoten van tafel en bed zijn gescheiden, openlijk is bekend gemaakt of in het huwelijksgoederenregister, bedoeld in artikel 207, is ingeschreven, kunnen de echtgenoten de gevolgen van hun verzoening niet tegen derden doen werken, wanneer zij niet insgelijks op dezelfde manier openlijk bekend hebben doen maken of in dat register hebben doen inschrijven, dat de scheiding heeft opgehouden te bestaan.

26. Het laatste lid van artikel 357 vervalt.

27. Het laatste lid van artikel 375a vervalt.

28. Artikel 377 vervalt.

29. In het tweede lid van artikel 404 vervallen de woorden: met bijstand of schriftelijke toestemming van haar man of met machtiging van den rechter

30. Artikel 405 vervalt.

31. In de eerste zin van artikel 504 wordt achter „benoemd” een punt geplaatst en vervalt het volgende gedeelte van de zin.

32. In het vierde lid van artikel 539 wordt „vrouw” vervangen door: echtgenoot

33. In artikel 549 worden de woorden: „gemeene woonplaats” vervangen door: laatste woonplaats van de afwezige

34. In artikel 595, tweede lid, vervallen de woorden: en gehuwde vrouwen

35. In artikel 1053 wordt: „Getrouwde vrouwen, minderjarigen” vervangen door: Minderjarigen

36. In artikel 1092 vervallen de woorden „getrouwde vrouwen.”

37. Het tweede en derde lid van artikel 1116 vervallen.

38. Het laatste lid van artikel 1217 vervalt.

39. Artikel 1366, 3°, wordt gelezen:

In de gevallen bij de wet voorzien, alle degenen aan wie de wet het aangaan van zekere overeenkomsten verboden heeft.

40. Het tweede lid van artikel 1367 wordt gelezen:

De personen die bekwaam zijn om zich te verbinden kunnen zich geenszins beroepen op de onbekwaamheid van minderjarigen en onder curatele gestelden, met welke zij gehandeld hebben.

41. In het tweede lid van artikel 1482 vervallen de woorden: door getrouwde vrouwen en

42. In artikel 1490 vervalt de zinsnede: In geval van handelingen eener getrouwde vrouw, zonder magtiging van den man aangegaan, van den dag der ontbinding des huwelijks;

43. In artikel 1492 vervalt: „de getrouwde vrouw die zonder bijstand van haren man heeft gehandeld,” en „de ontbinding des huwelijks.”

44. Artikel 1637f vervalt.

45. Artikel 1721 vervalt.

46. In de eerste zinsnede van artikel 1759 vervalt: „indien eene op het tijdstip der bewaargeving niet gehuwde vrouw naderhand getrouwd is, en zich alzoo onder de magt van haren man bevindt;”

In de derde zinsnede van genoemd artikel worden de woorden: „in alle deze en soortgelijke gevallen” vervangen door: in dit en soortgelijke gevallen

47. Artikel 1835 wordt gelezen:

Minderjarigen kunnen tot zaakgelastigden gekozen worden, maar de lastgever heeft geen andere rechtsvordering tegen minderjarigen, dan overeenkomstig de algemene bepalingen, die betrekking hebben op de verbintenissen der minderjarigen.

48. De laatste zinsnede van artikel 1850 vervalt.

49. Artikel 2026 vervalt.

Artikel II

De Faillissementswet wordt gewijzigd als volgt:

1. Artikel 3 vervalt.

2. In artikel 6 wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, luidende:

Indien de schuldenaar, die is opgeroepen om gehoord te worden, gehuwd is, is zijn echtgenoot mede bevoegd om in persoon of bij gemachtigde te verschijnen.

3. In het laatste lid van artikel 33 vervallen de woorden: betreffende onderhoud

4. De artikelen 61 en 62 worden gewijzigd als volgt:

Artikel 61

De echtgenoot van de gefailleerde neemt alle roerende en onroerende goederen, die hem toebehoren en niet in de gemeenschap vallen, terug.

De aanbrengring der goederen, bij het aangaan van het huwelijk buiten de gemeenschap gehouden, wordt bewezen zoals bij artikel 205 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek is voorgescreven.

Van de roerende goederen staande huwelijk bij erfenis, legaat of schenking aan de echtgenoot van de gefailleerde opgekomen en buiten de gemeenschap vallende, moet, in geval van geschil, door beschrijving of bescheiden blijken.

De goederen, voortgesproken uit de belegging of wederbelegging van gelden aan de echtgenoot van de gefailleerde buiten de gemeenschap toebehorende, worden insgelijks door die echtgenoot teruggenomen, mits de belegging of wederbelegging, in geval van geschil, door voldoende bescheiden, ten genoegen van de rechter, zij bewezen.

Indien de goederen aan de echtgenoot van de gefailleerde toebehorende, door de gefailleerde zijn vervreemd, doch de koopprijs nog niet is betaald, of wel de koopprijs nog onvermengd met de failliete boedel aanwezig zijn, kan de echtgenoot zijn recht van terugneming op die koopprijs of op de voorhanden koopprijs uitoefenen.

Voor zijn persoonlijke schuldvorderingen treedt de echtgenoot van de gefailleerde als schuldeiser op.

Artikel 62

De echtgenoot van de gefailleerde heeft geen aanspraak op de boedel terzake van voordelen bij huwelijkse voorwaarden besproken. Wederkerig kunnen de schuldeisers geen genot hebben van de voordelen, die aan de gefailleerde bij huwelijkse voorwaarden door zijn echtgenoot zijn toegezegd.

5. De derde zin van artikel 63, eerste lid, wordt gelezen:

Goederen die de gefailleerde buiten de gemeenschap heeft, strekken slechts tot verhaal van schulden die daarop verhaald zouden kunnen worden, indien er generlei gemeenschap was.

Artikel III

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid van artikel 4, 9°, worden de woorden: „werkelijk verblijf” vervangen door „woonplaats” en de woorden „der woonplaats van den man” door: „van die woonplaats”.

Het vierde en vijfde lid van artikel 4, 9°, vervallen.

2. In artikel 324, eerste lid onder a, vervalt het onder 5°, bepaalde.

3. Het opschrift van de tweede afdeling A van de tweede titel van het tweede boek wordt gelezen:

Van executoriaal beslag onder derden in zaken betreffende onderhoud en uitkering voor de huishouding.

4. Artikel 479b wordt vanaf de woorden „op loon” gelezen als volgt: alsmede het beslag tot verhaal van een uitkering krachtens artikel 162, lid 2, van het Burgerlijk Wetboek door de man aan de vrouw verschuldigd, worden, indien de beslagen gelegd worden op loon of andere periodieke uitkeringen, welke de geëxecuteerde van een derde te vorderen mocht hebben, gelegd en vervolgd op de wijze en met de gevolgen in de vorige afdeling bepaald, voor zover daarvan in deze afdeling niet is afgeweken.

5. Het opschrift van de eerste afdeling A van de vijfde titel van het tweede boek wordt gelezen:

Lijfswang in zaken betreffende onderhoud en uitkering voor de huishouding.

6. In het eerste lid van artikel 598a wordt vóór „zijn” ingevoegd: alsmede beschikkingen, waarbij een uitkering, krachtens artikel 162, lid 2, van het Burgerlijk Wetboek door de man aan de vrouw verschuldigd, is bevolen,

7. In de artikelen 598e en 598j vervallen de woorden: aan onderhoud

8. In artikel 611, derde lid, vervallen de woorden: betreffende onderhoud

9. Het laatste lid van artikel 627 vervalt.

10. Het opschrift van de tweede afdeling van de zesde titel van het derde boek wordt gelezen:

Van verzoeken van echtgenoten.

11. Artikel 798 wordt gelezen:

De echtgenoot die de beslissing van de rechter wil inroepen krachtens de artikelen 160, 161, lid 3 of lid 4, 162, lid 2, 163, 164, laatste zin, 164a, lid 2, of 165 van het Burgerlijk Wetboek, moet dit doen bij verzoekschrift.

Bevoegd is de rechter van de woonplaats van de andere echtgenoot of, indien alleen de verzoeker woonplaats in Nederland heeft, de rechter van diens woonplaats.

De rechter beslist na verhoor of behoorlijke oproeping van beide partijen.

Hij kan, alvorens te beslissen, de bloed- en aanverwanten der partijen, alsmede getuigen horen.

Het onderzoek geschiedt in raadkamer.

Hoger beroep kan worden ingesteld binnen veertien dagen na de beslissing.

12. Artikel 799 wordt gelezen:

De in de artikelen 204, tweede lid, en 287a, laatste zin, van het Burgerlijk Wetboek vereiste goedkeuring tot het maken of wijzigen van huwelijkse voorwaarden wordt gevraagd bij een verzoekschrift dat namens beide echtgenoten door een notaris wordt ondertekend en waarbij een ontwerp van de huwelijkse voorwaarden wordt overgelegd.

De rechtbank kan, alvorens op het verzoek te beslissen, bevelen, dat het in twee door haar aangewezen dagbladen wordt bekend gemaakt. In de bekendmaking moet de door de rechtbank aan te wijzen dag worden opgenomen, waarop schuldeisers door haar in raadkamer worden gehoord. Tevens moet daarin worden vermeld, dat het ontwerp van de huwelijkse voorwaarden ter griffie van de rechtbank ter inzage ligt.

Hoger beroep wordt ingesteld bij een verzoekschrift, onderkend door een procureur.

13. Artikel 800 vervalt.

14. De vierde afdeling van de zesde titel van het derde boek wordt gelezen:

VIERDE AFDELING

Van de opheffing van de gemeenschap van goederen

Artikel 804

Geen rechtsgeding tot opheffing van de gemeenschap van goederen kan worden aangevangen zonder verlof van de president der rechtbank van de woonplaats van de gedaagde of, indien alleen de eiser woonplaats in Nederland heeft, van de rechtbank van diens woonplaats.

Artikel 805

De echtgenoot die opheffing van de gemeenschap vraagt, wendt zich tot de president met een verzoekschrift, bevattende de gronden van de eis. De president zal bij bevelschrift, geplaatst op het verzoekschrift, partijen gelasten om op een bepaalde dag en een bepaald uur in persoon voor hem te verschijnen, ten einde een vereniging te beproeven.

Van dit bevelschrift en verzoekschrift zal ten minste drie dagen voor de bepaalde dag van verschijning een afschrift aan de andere echtgenoot worden betekend.

Artikel 806

Ingeval de verzoeker op de bepaalde dag niet verschijnt, zonder van een wettige reden te doen blijken, wordt het verzoek als vervallen beschouwd.

Indien partijen, beiden verschenen zijnde, niet verenigd kunnen worden, of indien de andere echtgenoot, behoorlijk opgeroepen, niet is verschenen, verleent de president verlof tot dagvaarding voor de rechtbank.

Artikel 807

De eis wordt bekend gemaakt in een of meer door de president aangewezen dagbladen.

De bekendmaking moet behelzen:

- 1°. de vermelding van de eis tot opheffing van de gemeenschap van goederen en de dagtekening daarvan;
- 2°. de naam, de voornamen, het beroep en de woonplaats van ieder der echtgenoten.

Artikel 808

De maatregelen die de eiser krachtens artikel 180 van het Burgerlijk Wetboek mag nemen, zijn de verzegeling, boedelbeschrijving en waardering van goederen der gemeenschap, alsmede conservatoir beslag op goederen der gemeenschap overeenkomstig de tien volgende artikelen.

Artikel 808a

Het verlof om een of meer van deze maatregelen te nemen kan aan de president worden gevraagd bij of na het indienen van het verzoekschrift in artikel 805 bedoeld.

De president kan, alvorens dit verlof te verlenen, de gedaagde oproepen.

Artikel 808b

Op het beslag op roerende goederen van de gemeenschap, andere dan schepen, zijn toepasselijk de artikelen 440, eerste lid, tweede zin, en derde lid, 443-444b, 447, 448, 450, eerste lid, 452-454 en 733 van dit wetboek.

Op het beslag op schepen van de gemeenschap zijn de artikelen 564, eerste, tweede en derde lid, 565, met uitzondering van het bepaalde omtrent de gevorderde sommen, 566 en 567 toepasselijk.

Voor de toepassing van artikel 444b treedt de waarde van het in beslag te nemen goed in de plaats van het bedrag der vordering, waarvoor het beslag wordt gelegd.

Tot bewaarders van het goed mogen niet worden aangesteld de arrestant, noch de kinderen of kleinkinderen van de echtgenoten of een hunner, tenzij met uitdrukkelijke toestemming van de andere echtgenoot.

Artikel 808c

Onder het beslag mogen niet begrepen worden de roerende goederen, waarvan de andere echtgenoot aantoonde, dat zij niet tot de gemeenschap behoren.

Artikel 808d

Hij die eigenaar beweert te zijn van een in beslag genomen goed, kan tegen de inbeslagneming opkomen op de wijze in artikel 456 bedoeld.

Artikel 808e

Wanneer uit kracht van het verlof uit artikel 808a onder een derde op gelden of goederen, aan de gemeenschap verschuldigd of toebehorend, beslag wordt gelegd met verzet tegen de afgifte daarvan, houdt het exploit behalve de gewone vereisten ervan op straffe van nietigheid de keuze in van een woonplaats ter plaatse waar de derde woonachtig is. De artikelen 479a en 479a bis van dit wetboek zijn van overeenkomstige toepassing.

Binnen acht dagen na het doen van het beslag is de arrestant verplicht op straffe van nietigheid het aan de andere echtgenoot te betekenen.

Binnen een maand nadat het vonnis houdende opheffing van de gemeenschap in kracht van gewijsde is gegaan, wordt de derde voor zijn bevoegde rechter gedagvaard tot het doen van verklaring van hetgeen hij van de gemeenschap onder zich heeft of haar verschuldigd is en voorts om te worden veroordeeld tot afgifte aan de rechthebbende overeenkomstig de akte van scheiding en deling binnen veertien dagen nadat deze hem zal zijn betekend. De artikelen 742-751 en de eerste zinsnede van artikel 752 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 808f

Op het beslag op onroerende goederen van de gemeenschap is artikel 770b, eerste lid, toepasselijk.

Artikel 808g

Het vonnis houdende afwijzing van de eis tot opheffing van de gemeenschap beveelt tevens de opheffing van het beslag.

Bij toewijzing van de eis houdt het beslag op door de werkelijke verdeling van de goederen der gemeenschap.

Artikel 808h

Op verzoek van de andere echtgenoot kan de president die verlof tot beslag heeft verleend, gehele of gedeeltelijke opheffing van het beslag verlenen of machtiging geven tot vervreemding, bezwaring, verhuur of verpachting van in beslag genomen goederen, een en ander onder zodanige voorwaarden als hij nodig zal achten.

De president beslist niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de arrestant. Van zijn beslissing staat hoger beroep op het gerechtshof open binnen veertien dagen na de dagtekening van de beschikking.

Artikel 808i

De overschrijving van het beslag op de onroerende goederen wordt in de openbare registers doorgehaald:

- 1°. uit kracht van de toestemming van de eiser, blijkende overeenkomstig artikel 1240 van het Burgerlijk Wetboek;
- 2°. uit kracht van een bevel tot opheffing van het beslag. Buiten de toestemming van de belanghebbende wordt de overschrijving niet doorgehaald dan met inachtneming van artikel 432 van dit wetboek;
- 3°. uit kracht van een verklaring van de griffier bij het rechterlijk college, waar de eis tot opheffing van de gemeenschap laatstelijk aanhangig was, dat van de instantie is afstand gedaan of dat deze is vervallen;
- 4°. ambtshalve door de hypotheekbewaarder bij de overschrijving van de akte van scheiding der huwelijksgemeenschap of een uittreksel daarvan.

Artikel 770g van dit wetboek is ook hier van toepassing.

Artikel 808j

Het beslag verhindert de inbeslagneming en uitwinning van de goederen door derden wegens schulden door de andere echtgenoot na de inbeslagneming aangegaan.

Het overschot van de opbrengst ener door derden vervolgde uitwinning wordt ten behoeve van de belanghebbenden geconsigneerd.

Artikel 809

Behoudens de voorzieningen, strekkende tot behoud van recht, mag op de eis tot opheffing van de gemeenschap geen vonnis worden uitgesproken, dan een maand nadat de in artikel 807 voorgeschreven bekendmaking heeft plaats gehad.

Artikel 810

De enkele bekentenis van de gedaagde geldt niet als bewijs.

Artikel 811

De opheffing van de gemeenschap wordt openbaar gemaakt door de plaatsing van een uittreksel van het vonnis in de *Nederlandse Staatscourant*.

Dat uittreksel moet bevatten de dagtekening van het vonnis en de aanduiding van de rechtbank die het heeft gewezen, alsmede de naam, de voornamen, het beroep en de woonplaats van ieder der echtgenoten. De gronden, waarop het vonnis berust, mogen in het uittreksel niet worden opgenomen.

Artikel 812

In het vonnis kan worden bepaald, dat de openlijke bekendmaking tevens omvat de plaatsing van een uittreksel, als bedoeld in het vorige artikel, in een of meer in het vonnis aangewezen dagbladen.

15. Artikel 825 wordt gelezen:

De maatregelen welke hij die echtscheiding vraagt, naar aanleiding van artikel 270 van het Burgerlijk Wetboek mag nemen tot behoud van zijn recht, zijn dezelfde als die, welke hem in geval van een eis tot opheffing van de gemeenschap van goederen in artikel 808 van dit wetboek zijn toegekend. Hij zal echter tot het leggen van conservatoir beslag alleen verlot kunnen bekomen in geval van gegronde vrees voor verduistering.

Artikel IV

1. Artikel 3 en de tweede volzin van artikel 51 der Auteurswet 1912 (*Staatsblad* no. 308) vervallen.

2. De aanhef van de laatste zin van artikel 15, eerste lid, der Grootboekwet (*Staatsblad* 1913, no. 123) wordt gelezen: Minderjarigen, zelfs

De aanhef van artikel 16 der Grootboekwet wordt gelezen: Minderjarigen, die

3. Het derde en vierde lid van artikel 47 van de Ziekte-wet (*Staatsblad* 1913 no. 204) vervallen.

4. Het tweede lid en het cijfer „1.” voor het eerste lid van artikel 70 van de Invaliditeitswet (*Staatsblad* 1913 no. 205) vervallen.

5. Artikel 5, vierde lid, der Handelsregisterwet 1918 (*Staatsblad* no. 493) vervalt.

6. Het derde lid van artikel 10 van de Ouderdomswet 1919 (*Staatsblad* no. 628) vervalt.

7. Artikel 10 der wet op de Coöperatieve Verenigen 1925 (*Staatsblad* no. 204) vervalt.

8. Het tweede lid van artikel 31 van de Kinderbijslagwet (*Staatsblad* 1939 no. 806) vervalt.

De leden 3, 4 en 5 van dat artikel worden leden 2, 3 en 4, terwijl in het nieuwe vierde lid in plaats van „het derde en vierde lid” gelezen wordt: het tweede en derde lid

9. Artikel 12 van de wet van 2 juni 1949, houdende voorzieningen betreffende het opmaken van akten van overlijden van vermisten (*Staatsblad* 1949 no. J 227) wordt als volgt gelezen:

Indien van het bestaan van een vermiste blijkt, nadat van diens overlijden een akte is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand, kunnen handelingen door zijn echtgenoot verricht na de inschrijving, doch voordat van het bestaan van de vermiste is gebleken, niet worden aangetast uit hoofde van het ontbreken van een voorziening als bedoeld in de artikelen 164, 164a of 165 van het Burgerlijk Wetboek.

10. Het tweede lid en het cijfer „1.” voor het eerste lid van artikel 23 der Werkloosheidswet (*Staatsblad* 1949 no. J 423) vervallen.

11. De leden 1, 2 en 3, alsmede het cijfer „4.” voor het laatste lid van artikel 25 der Pensioen- en Spaarfondsenwet (*Staatsblad* 1952 no. 275) vervallen.

12. In artikel 8 der Postspaarbankwet 1954 (*Staatsblad* no. 594) vervalt het eerste lid; het cijfer „2.” voor het volgende lid wordt vervangen door: 1.; voor de tweede alinea van dit lid wordt geplaatst: 2.

Artikel V

Overgangs- en slotbepalingen

1. De rechten van echtelieden, vóór de inwerkingtreding dezer wet gehuwd, worden, doch alleen voor het vervolg, geregeld door de bepalingen dezer wet.

2. Overal waar in wettelijke bepalingen gesproken wordt van scheiding van goederen, wordt hieronder verstaan opheffing van de gemeenschap krachtens vonnis.

3. Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie.